

عنوان: بررسی میزان قابلیت اجرایی روش حل مسئله در دروس پایه، نظری تخصصی و بالینی پرستاری و مامایی از دیدگاه مدرسین دانشکده پرستاری و مامایی تبریز در سال ۱۳۸۰

نام دانشجو: آزاده عازمیان

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری کارشناسی ارشد

استاد راهنما: دکتر رضا قلی وحیدی

اساتید مشاور: سوسن ولیزاده - مهندس حسین کوشاور

شماره پایاننامه: ۱۳۸

**مقدمه:** روش حل مسئله بعنوان یک روش آموزشی نقش اساسی در ارتقاء آموزش و تلفیق دانش تئوری و عملی دارد و بعنوان یک روش آموزشی مؤثر در ارتقاء مهارت‌های بالینی دانشجویان مورد تأیید قرار گرفته است. ولی هنوز جهت اجرای آن موانع زیادی وجود دارد. بنا براین شناسایی موانع موجود و سرمایه گذاری در راستای کاهش یا از بین بردن آن از طریق طراحی مداخله های مناسب برای فراهم نمودن بستر مناسب جهت اجرای روش حل مسئله و تربیت نیروهای توانمند و متخصص یک ضرورت به شمار می‌رود.

**روش کار:** در این تحقیق توصیفی - تحلیلی برای شناسایی موانع موجود در اجرای روش حل مسئله در دروس پایه، نظری و بالینی رشته پرستاری و مامایی از نظر مدرسین در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز از پرسشنامه تنظیم شده براساس اهداف پژوهش استفاده گردید. این پرسشنامه مشتمل بر دو قسمت می‌باشد قسمت اول ۹ سؤال در رابطه با مشخصات عمومی واحدهای مورد پژوهش و قسمت دوم شامل ۴۳ سؤال طراحی شده است که شامل سؤالات مربوط به کارایی و اثر بخشی روش حل مسئله، متغیرهای مربوط به توانایی مدرسین و دانشجویان در اجرای روش حل مسئله، امکانات، سیاستها و حمایت مسئولین میباشد نمونه های مورد پژوهش شامل کلیه مدرسینی است که در نیمسال اول و دوم تحصیلی ۸۰ الی ۸۱ دروس پایه، نظریه تخصصی و بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی تدریس می نمودند. روش نمونه گیری بصورت سرشماری انجام گرفت و تعداد نمونه ها ۱۰۴ نفر بودند. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS/WIN10 با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی مطلق، درصدی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آنالیز واریانس یک طرفه و آزمون ویلکاکسون) صورت گرفت.

**نتایج:** ۹۵ درصد از مدرسین دروس پایه، صد در صد از مدرسین دروس نظری تخصصی، ۹۳/۹ درصد از مدرسین دروس بالینی و صد درصد از مدرسینی که دروس نظری تخصصی و بالینی را تدریس میکردند، شرایط لازم جهت اجرای موفق روش حل مسئله را در دروس مختلف پایه، بالینی و نظری تخصصی رشته پرستاری و مامایی در حد متوسط میدانند. همچنین مدرسین با کسب میانگین امتیاز ۲/۳ از ۵ بیشترین نقاط ضعف را ارتباط با فاکتورهای مربوط به دانشجویان همانند نداشتن مهارت‌های کار گروهی، عدم توانایی در برقراری تعامل صحیح، عدم علاقه آنان به تغییر روش آموزشی میدانند و علاقه بر آنچه گفته شد با اخذ میانگین امتیاز ۲/۱ از ۵ تعداد زیاد دانشجویان، کمبود تعداد مدرس، پر هزینه بودن اجراء و حفظ روش حل مسئله را از دیگر نقاط ضعف میدانند. قابلیت اجرا بودن روش حل مسئله در دروس مختلف نشان داد که، فقط بین نظرات مدرسین دروس بالینی و دروس نظری - بالینی اختلاف معنی دار وجود دارد و هیچگونه تفاوت معنی داری بین نظرات سایر گروهها وجود ندارد.

**بحث:** هر چند یافته های پژوهش حاضر نشان میدهد که بستر لازم جهت اجرای روش حل مسئله نسبتاً فراهم میباشد ولی هنوز جهت اجرای آن موانع جدی نظیر عدم توانایی دانشجویان در مهارت‌های کار گروهی و برقراری ارتباط صحیح، عدم آمادگی دانشجویان در جهت تغییر روش آموزشی، تعداد زیاد دانشجوی، پر هزینه بودن مراحل شروع و نگهداری روش حل مسئله وجود دارد. بنابراین لازم است وزات بهداشت و آموزش پزشکی با آموزش مهارت‌های کار گروهی به دانشجویان، تغییر سیاستهای گزینش دانشجو، جذب و تربیت مدرس کافی و جلب حمایت کدیران ارشد و همچنین از طریق مداخله آگاهانه میزان موفقیت اجرای برنامه آموزشی روش حل مسئله را تضمین نماید. در همین راستا وزارت آموزش و پرورش میتواند با طراحی مداخله های مناسب نظیر اجرای روش حل مسئله در دوره دبیرستان آمادگی دانشجویان را برای اجرای روش حل مسئله در دوره تحصیلات عالی افزایش دهد.

**کلمات کلیدی:** روش حل مسئله، روشهای آموزشی، روشهای سنتی آموزش، آموزش پزشکی